

Flytning og udflytning fra midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107

af konsulent Erik Jappe

Kommunen vil flytte min søn på 25 år fra § 107-tilbuddet til egen bolig, men jeg synes ikke, at han er parat til det. Kan jeg/han få udflytningen stoppet?

Kommunen ønsker, at min datter flyttes til et andet § 107-tilbud, men det ønsker hun ikke. Har hun krav på at blive boende i nuværende botilbud?

Sådanne spørgsmål får vi jævnligt i DUKH fra borgere, der ikke er enige med kommunen om en planlagt udflytning/-flytning. Her i dette nummer af praksisnyt vil jeg redegøre for borgerens retsstilling i sådanne situationer.

Midlertidige botilbud efter § 107

Efter § 107 kan kommunen tilbyde midlertidigt ophold i botilbud til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det.

Kommunen skal tilbyde midlertidigt ophold

- til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og
- til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

Bemærk, at der ikke er frit valg af § 107-botilbud, idet der ikke er lovhjemmel hertil som ved botilbud efter § 108. Det er således kommunen, der i sidste ende bestemmer, hvilket egnet tilbud der skal gøres brug af.

Serviceovens § 3

Når kommunen træffer afgørelse om tilbud efter bl.a. [servicelovens](#) § 107, skal afgørelsen indeholde oplysninger om beslutninger om den konkrete indsats, som iværksættes, og formålet hermed.

Hvis den konkrete indsats ændres væsentligt, finder [forvaltningslovens](#) regler om bl.a. partshøring, begrundelse og klagevejledning anvendelse ved kommunens beslutning herom. Beslutninger om væsentlige ændringer af den konkrete indsats kan indbringes for Ankestyrelsen efter de almindelige klage regler.

Handleplan

Når der ydes hjælp til personer under folkepensionsalderen efter voksenbestemmelserne i serviceloven som f.eks. §

107, skal kommunen efter servicelovens § 141 som led i indsatsen *skønne*, om det er hensigtsmæssigt at tilbyde at udarbejde en handleplan for indsatsen. Der skal tages hensyn til borgerens ønske om en handleplan samt karakteren og omfanget af indsatsen.

Kommunen *skal* tilbyde at udarbejde en handleplan, når hjælpen ydes til

- personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller
- personer med alvorlige sociale problemer, der ikke eller kun med betydelig støtte kan opholde sig i egen bolig, eller som i øvrigt har behov for betydelig støtte for at forbedre de personlige udviklingsmuligheder.

Bemærk også, at kommunen efter servicelovens § 141, stk. 7 gældende fra 1.7.2018 kan tilbyde, at handleplanen kan erstattes af en helhedsorienteret plan, når der er tale om borgere med komplekse og sammensatte problemer, hvor der kan eller skal udarbejdes flere planer for indsatserne, og hvor der er et koordinationsbehov forbundet hermed. Borgeren skal give samtykke til, at handleplanen erstattes af en helhedsorienteret plan.

Opfølgning

Kommunen skal jf. [servicelovens](#) § 148 løbende følge op på, om indsatsen i § 107-tilbudet fortsat opfylder sit formål og evt. justere indsatsen og handleplanen. Fra [principafgørelse 2-18](#):

"En justering af indsatsen kan fx være ændring af indsatsmålene eller skift af leverandør. Kommunen skal være særligt opmærksom på, om hjælpen er tilrettelagt på en sådan måde, at borgeren er i stand til at modtage den. Det gælder alle tilbud om hjælp efter serviceloven."

Handleplanen skal således løbende justeres, hvis der er behov for det. Hvis der er tale om større og væsentlige ændringer, skal reglerne i servicelovens § 3 iagttages.

Flytning fra et § 107-tilbud til et andet § 107-tilbud

Hvis borgeren efter kommunens opfattelse f.eks. ikke trives eller ikke udvikler sig i botilbuddet, kan det komme på tale at flytte borgeren til et andet § 107-tilbud.

Hvis borgeren er enig i flytningen og er i stand til at give et informeret samtykke, kan flytningen iværksættes.

Hvis borgeren ikke er enig i flytningen, eller ikke er i stand til at give et informeret samtykke, skal betingelserne i servicelovens § 129 om flytning uden samtykke være opfyldte.

Hvis borgeren ønsker at flytte til et andet § 107-tilbud

I nogle tilfælde ønsker en borger at flytte fra et tilbud efter § 107 til et andet mod kommunens ønske, f.eks. fordi borgeren synes, at botilbuddet stiller for mange krav. Juridisk hotline har i et vejledende [svar](#) af den 15.2.2018 behandlet denne problemstilling. Fra svaret:

”Det er vores umiddelbare opfattelse, at hvis et anvist botilbud efter § 107 fortsat er egnet til borgeren, så har borgeren ikke krav på efter servicelovens § 107 frit at kunne vælge et andet midlertidigt botilbud.”

Manglende samarbejde med borgeren

I nogle tilfælde fungerer samarbejdet med borgeren ikke under ophold i § 107-tilbud. Kommunen kan dog ikke uden videre bringe opholdet til ophør, men skal undersøge baggrunden for problemerne nærmere. Fra [principafgørelse 2-18](#):

”Kommunen kan ikke uden videre lade et tilbud om hjælp eller støtte ophøre med henvisning til, at borgeren ikke samarbejder om at opfylde indsatsmålene i handleplanen. Kommunen skal forinden undersøge og forholde sig til, hvilken betydning borgerens nedsatte funktionsevne har i forhold til hans eller hendes evne til at samarbejde om indsatsmålene.

Hvis kommunen kommer frem til, at borgerens manglende samarbejde skyldes borgerens nedsatte funktionsevne, skal kommunen undersøge, hvordan hjælpen skal tilrettelægges, så borgeren kan samarbejde og modtage hjælpen. En ændret tilrettelæggelse af hjælpen kan både være i forhold til selve handleplanen og indsatsmålene eller i form af et nyt botilbud. Leverandøren skal samarbejde med kommunen om tilrettelæggelsen af hjælpen i forhold til tilbuddets godkendelser ifølge Tilbudsportalen, så det bliver sikret, at borgeren kan modtage hjælpen i tilbuddet.”

Udflytning fra § 107-tilbud

Hvis kommunen vurderer, at borgeren ikke længere har behov for et § 107-tilbud, skal kommunen træffe afgørelse herom - også selv om borgeren ikke er enig med kommunen om udflytningen. Fra [botilbudsvejledningens](#) pkt. 102:

”Når der er tale om en borger, der er visiteret til et botilbud til midlertidigt ophold, vil udvisitering kunne ske, når borgeren ikke længere har behov for botilbuddet. Dette kan f.eks. skyldes, at der har været et særligt pædagogisk eller fysisk/optræningsmæssigt sigte med borgerens ophold i botilbuddet, og dette formål er indfriet.”

Borgeren kan klage til Ankestyrelsen over kommunens afgørelse om udflytning.

Hvis en borger ikke ønsker at samarbejde om opfyldelsen af indsatsmålene i et § 107-tilbud, kan det evt. komme på tale at bringe opholdet til ophør. Se således [principafgørelse 2-18](#):

”Hvis kommunen finder, at borgeren på trods af sin funktionsnedsættelse er i stand til at samarbejde om indsatsmålene, men ikke gør det, skal kommunen vejlede borgeren om konsekvenserne ved fortsat ikke at samarbejde. Kommunen skal i den forbindelse sikre sig, at borgeren er i stand til at forstå vejledningen. Hvis borgeren efter at være blevet vejledt fortsat ikke samarbejder om at opnå sine indsatsmål, er kommunen berettiget til at lade et tilbud om hjælp op-høre, fx et botilbud, da der ikke længere er noget formål med hjælpen.”

Efter et § 107-tilbud

Når der ikke længere er baggrund for at fortsætte med et § 107-tilbud, skal der tages stilling til, hvilken indsats der så evt. skal iværksættes. Herom står der i [botilbudsvejledningens](#) pkt. 102:

”Hvis borgeren ikke længere har behov for et botilbud til midlertidigt ophold, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om denne skal have tilbudt anden hjælp, herunder f.eks. en almen ældre- og handicapbolig eller et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108. Som eksempel kan nævnes en borger, hvis ophold i et midlertidigt botilbud skyldes erhvervet hjerneskade, og hvor indsatsen i forbindelse med opholdet skal bidrage til afklaring af, om brugeren kan vende tilbage til sin oprindelige bolig eller om der f.eks. skal visiteres til længerevarende støtte, herunder botilbud. I forbindelse med kommunalbestyrelsens opfølgning på sagen, jf. servicelovens § 148, stk. 2, vurderes det, om borgeren har behov for at fortsætte sit ophold i det midlertidige tilbud, om borgeren ikke længere har behov for det midlertidige botilbud og kan vende tilbage til den oprindelige bolig eventuelt med støtte, eller om borgeren har behov for at blive visiteret til f.eks. en almen ældre- og handicapbolig eller et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108.”

Fra [principafgørelse 2-18](#):

”Hvis kommunen vurderer, at borgeren efter ophør af botilbud fortsat har behov for betydelig hjælp, skal kommunen som følge af sin omsorgspligt yde en indsats for at hjælpe borgeren med at finde et sted at bo, så borgeren fortsat kan modtage hjælp.”

Opsættende virkning

Efter [retssikkerhedslovens](#) § 72, stk. 4 kan Ankestyrelsen efter begæring tillægge en klage over en afgørelse om botilbud efter bl.a. servicelovens § 107 opsættende virkning.

Efter retssikkerhedslovens § 72, stk. 5 har klage til Ankestyrelsen over optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter bl.a. servicelovens § 129 opsættende virkning.

Afrunding

Reglerne om flytning og udflytning fra et midlertidigt botilbud giver borgerne en række rettigheder. Således kan kommunen som omtalt ikke uden videre flytte en borger fra et tilbud til et andet eller udvisitere en borger til eget hjem.